І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го ЛИСТОПАДА 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 15, 1972 No. 211. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 14 листопада 1972

ПРЕДСТАВНИКИ АДМІНІСТРАЦІЇ ПРЕЗИДЕНТА Ричарда Ніксона вважають, що незабаром розпочнеться зменшення контролі над цінами та заробітними платнями. Така контроля була заведена Урядом з метою боротьби проти інфляції й подорожчання коштів життя. Вона дала певний позитивний вислід, і вже є пропозиції розпочати зменшення контролі.

ДО ЗСА ПРИБУДЕ ВЕЛИКА ГРУПА китайських акробатів і гімнастів, до якої входять понад 55 осіб. Ця трупа даватиме вистави в Канаді, а потім у кількох великих містах Америки. Цим Пекін хоче виявити дальше бажання нормалізувати відносини із ЗСА. Перед комуноки-тайцями до ЗСА приїздить відомий московський цирк, який виступатиме в Ню Йорку, в пляні культурного обміну між обома країнами, і також для „нормалізації відносин".

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД У НЮ ЙОРКУ ЗАСУДИВ на 20 років в'язниці Джозефа Ландізі, власника крамниці взуття, за те, що він вимагав 350.000 долярів, щоб попередити вибух на пасажирському кораблі „Квін Елізабет", а згодом вимагав 300.000 долярів від „Амерікен Ерлайнз", а в противному випадку погрожував зірвати літак. Коли Ландізі прийшов в умовлене місце по гроші, його схопила поліція.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗСА ГАРРІ ТРУМАН і його дружина не приходили до виборчої дільниці, а взяли участь у минулих виборах через пошту. Вони обоє вже дуже поважного віку.

ПАПА ПАВЛО VI ВІДКИНУВ сугестії, щоби право участи у виборі нових папів поширити на єпископів і навіть світських мирян. Папа проголосив, що це буде і повинен залишитися привілей тільки кардиналів. Але він давніше вже обмежив вік кардиналів, які беруть участь у „конклаве", себто зборах для вибору нового папи, до 80-ти років життя.

БРИТІЙСЬКА КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II ВЗЯЛА участь у церемонії складення вінка у Вайтголллі у честь поляглих у двох світових війнах. Королева була у чорній сукні. Вперше склав за нею вінок наступник престолу князь Чарльс, який мав на собі морську уніформу, так само, як його батько, князь Филип Единбурзький. Приявними на тій церемонії були одинаково консервативний прем'єр Едвард Гіт, як голова соціялістичної опозиції, кол. прем'єр Гарольд Вільсон.

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ВІДБУВАЮТЬСЯ щоденно зворушливі сцени, коли прибувають туди із Східної Німеччини та Східного Берліну діти, що їх батьки кілька років тому залишили, втекши на Захід. Німецькі власті обраховують, що у Східній Німеччині є понад 1.200 дітей, батьки яких знаходяться у Західній Німеччині, частинно у Західному Берліні.

СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗОВІ ПОГРОЖУЄ новий скандал, що в центральному медичному інституті у Москві продукують нелегально наркотики для підпільного збуту — з величезним заробітком. Яких два роки тому виявлено, що в одній фармацевтичній лябораторії в П'ятигорську на Кавказі виробляли героїну.

ЯПОНСЬКИЙ МОНАРХ ГІРОГІТО ПІДПИСАВ декрет про розв'язання парляменту і розписання нових парляментарних виборів вже на 10 грудня ц. р. Прем'єр Какуї Танака рішив приспішити термін виборів, використовуючи теперішню свою популярність в народі у зв'язку з успішним переведенням переговорів з Комуністичним Китаєм про нормалізацію їх взаємин, із збереженням союзу з Америкою. Припускають, що Лізберально - демократична партія, головою якої є Какуї Танака, виграє вибори і залишиться при владі.

ПРЕЗИДЕНТ УҐАНДИ ІДІ АМІН ОСЯГНУВ Пирову перемогу, видаливши з Уґанди у визначеному ультимативному терміні кругло 50.000 азійців. Коло 80 відсотків крамниць в столиці Уґанди Кампалі — закриті. З виїздом 20.000 дітей азійського роду — закриті школи. В Уґанді залишилось ще яких 800 азійців, спеціялістів високої кляси, що їх потребує держава. Зате чорні автохтони з Уґанди, здебільша військовики, роз'їздять автомобілями, що їх за безцін купили, а то й пограбували в азійців, які були присилувані виїхати.

Відділи УНС стейту Ровд Айленд познайомилися зі своїм обласним організатором д-ром М. Снігуровичем

Джерзі Сіті. — В суботу 11-го і в неділю 12-го листопада ц. р. головний секретар д-р Ярослав Падох та обласний організатор УНСоюзу на стейти Нової Англії, д-р Михайло Снігурович відвідали ряд громад стейту Ровд Айленд на території яких існують Відділи УНСоюзу. Їх поїздка обняла громади Потакету, Провіденс, Фолл Ривер Вунсакет і Тавному в Мессачусетському стейті. В гостинному домі голови Округи, секретаря місцевого Відділу Івана Данилюка в Потакеті відбулася зустріч із секретарями Відділів Дмитром Васильком і Іваном Лабою з Провіденсу та секретаркою Дженет Бардачевською з Вунсакет і головою другого тамошнього Відділу, Володимиром Кіндерфорським. На нараді обговорено важливі союзові справи, а передовсім обговорено співпрацю Відділів і їх урядовців з новопризначеним для їх Округи обласним організатором дром Михайлом Снігуровичем. Д-р Я. Падох представив його приявним і з'ясував плян дальшої праці Округи і її Відділів при допомозі новопризначеного обласного організатора. Пі-

сля цього секретарі встановляли реченці співпраці з ним на своїх теренах. Після наради дружина голови о. Надія Данилюк вгощала приявних чим хата багата. Тому, що секретар Відділу в Тавнтоні не міг прибути на нараду, представники УНСоюзу відвідали його і його родину в Тавнтоні і там на місці договорилися про співпрацю з обласним організатором. Всі секретарі виявили готовість співпраці та продуктивної активности для збільшення своїх Відділів і з вдоволенням прийняли до відома, що їх Округа одержала окремого обласного організатора, який постійно і систематично допомагатиме в праці.

Поза секретарями в нараді взяли участь деякі місцеві громадяни, між ними місцевий ветеринарний лікар, відомий громадянин та відданий УНСоюзові співробітник д-р Осип Коропей.

Чергового дня у Вунсакеті, після Служби Божої та дещо опізненої Листопадової Наради, які відправив парох місцевої української католицької церкви о. Павло Шуфлат, в церковній залі зі-

(Закінчення на стор. 4-ій)

МекҐоверн уточнює свої позиції після програних виборів

Шарлот Амалі, В.І. — Після п'ятиденного відпочинку по закінченні виборчої кампанії і програної у виборах сенатор Джордж МекҐоверн зустрівся з представниками преси, яким подав підсумки кампанії та з'ясував свої погляди на майбутнє. МекҐоверн підтвердив, що він буде продовжувати всіми силами заходи, щоб ЗСА закінчили війну у В'єтнамі і щоб зменшено витрати на військові цілі. Маючи в пляні кандидувати у президенти ЗСА в 1974 р., Мек Ґоверн заповів, що він буде протиставитися всім намаганням „розбити" Демократичну партію, а зокрема буде протидіяти заходам таких „розбивачів" партійної єдности як американський профспілковий лідер Джордж Міні. Кидаючи оком на щойно закінчену виборчу кампанію і вислід виборів, МекҐоверн визнав ряд помилок, які зробив він сам і його пляновики, що заважили на вислідi виборів. Все таки, за найважливішу причину свого неуспіху МекҐоверн вважає той факт, що прихильники губернатора Воллеса відвернулися від Демократичної партії і дали підтримку президентові Ніксонові. Чимало заважила справа кандидата на віцепрезидента Іґелтона, яка залишалася спірною до кінця кампанії, хоч сам МекҐоверн і його прихильники були впевнені, що вона перестане бути актуальною упродовж короткого часу. Аналізуючи ідейно-програмовий аспект виборчої кампанії, МекҐоверн зазначив, що його ідеї і цілa програма не знайшли належного зрозуміння серед загалу американського населення. На його думку, заважило в цьому те, що президент Ніксон відмовився публічно дебатувати з ним проблеми американської політики. За словами МекҐоверна, „президент, можливо, мав рацію. Можливо, що він тримав свій палець ближче публічного живчика, чим це робив я". Все таки, коли „ми робили помилки", то „друга сторона свідомо обманювала". З того погляду у МекҐоверна залишилася нехіть до президента Ніксона, якого він продовжує вважати за людину, яка „ніколи не мала візії величности цієї країни" і у якої переважає" інстинкт використовувати гіршу частину американського характеру, а не кращу". Сенатор МекҐоверн заповів, що він не буде кандидувати у чергових виборах на президента, але одночасно відмовився сказати, чию кандидатуру він буде підтримувати.

Трьох повітряних піратів посадили на Кубі в тюрму

Гавана. — Представники кубінської влади на летовищі ім. Хозе Марті в ліп столиці Куби заявили, що три повітряних пірати — негри, які схопили джетовий літак американської компанії Савтерн Ейрлайнс ДЦ-9, і, вимігши окуп в сумі двох мільйонів долярів, примусили його залогу летіти з летовища на летовище і завезти їх вкінці на Кубу, будуть посаджені на довшу решту свого життя в тюрму, як кримінальні злочинці. Чи депортують їх назад до ЗСА, чого добиваються американський суд і поліція, покищо невідомо. Один із піратів Мелвін Кейл є втікачем із в'язниці в Нешвілі і за двома іншими — Луїсом Д. Мур і Генрі Дж. Джексоном шукала американська поліція, як підозрілими у ґвалтуванні жінок. Кубинський режим вирішив не трактувати їх як політичних втікачів. Останніми роками комуністичний режим на Кубі почав ставитися все більш ворожо до повітряних піратів, які, схопивши літак, прибували на Кубу, як до свого найбільш надійного захисту. Майже усі з тих піратів, були засуджені до примусових робіт на необмежений час. Покищо невідомо також, що станеться з двома мільйонами долярів, що їх привезли з собою згадані пірати, і що їх відібрали від них кубинці. В минулому кубинці відмовлялися повертати такі гроші і в одному випадку навіть сконфіскували привезених піратами 300 тисяч долярів, як рекомпенсату за заморожені у ЗСА кубинські фонди.

Суд над Елсберґом буде продовжуватися

Вашингтон. — Своїм рішенням з 13 листопада Найвищий Суд відхилив апеляцію Даніеля Елсберґа і А. Дж. Руссо, обвинувачених у опублікуванні таємних документів Пентаґону в справі в'єтнамської війни. Апеляція обвинувачених спиралася на тому, що урядові чинники підслуховували розмови оборонців обвинувачених. На цій основі суддя Вільям О. Дуґлес перервав судочинство в липні ц. р. і ця справа знайшлася перед Найвищим Судом. Відхилення апеляції означає, що суд буде продовжуватися за намічением пляном. Судитиме суддя Вільям Ват Бирн у Лос Анджелес.

УКРАЇНСЬКЕ БОФФАЛО

Репортаж Л. Полтави

(2)

„Щоб наша слава та й не вмирала"

Проф. Олександер Бережницький, шкільний референт при Відділі УККА в Боффало, розповів про українське шкільництво у тому місті й околицях. Розмова була принагідною, перед початком Листопадового свята в Домі „Дніпро".

36 студентів у коледжі в Боффало вивчають українську мову. Відділ УККА робить заходи, щоб у Боффалівському Університеті — на домагання Української Студентської Громади під керівництвом дуже активної студентки Марти Перейми, започаткувати лекції вивчення української культури. Українськими студентами опікується і з ними працює д-р Мирослав Грещишин. Під егідою УККА кожної суботи діють вищі Курси Українознавства при школі св. Миколая, директором тих курсів є п-і Неонілія Стецьків, дочка сл. п. композитора Василя Безкоровайного Обос із чоловіком д-ром Евгеном Стецьковим є активними на громадському полі, жертвенно відгукуються на фінансові збірки, як і адвокат Андрій Дякун (з другого покоління — чудово володіє українською мовою) та інші. На курсах Українознавства Рідних Шкіл при УККА вчиться приблизно 80 дітей і молоді. „Це замало, треба б до 150 осіб" — ствердує проф. Олександер Бережницький, розповідаючи про те, що для американців українського роду, які не володіють українською мовою, створено окремо дві навчальні кляси — „і є гарні успіхи". У щоденній школі при укр. католицькій парохії успішно вивчається мову українську щодня по півгодини. Діє також невелика українська школа при православній громаді.

(Продовження на 4-ій стор.)

З Ганою відлетів делеґат комуністів для переговорів з Кіссінджером

Париж. — До Парижу відлетів в минулий понеділок 13 листопада зі столиці Північного В'єтнаму Ганою член Політбюра тамошньої комуністичної партії, Ле Дук То, який був контрпартнером асистента президента Р. Ніксона Генрі Кіссінджера у всіх тайних нарадах про В'єтнам. Північно-в'єтнамський уряд проголосив комунікат, в якому повідомляє про відліт Ле Дука То на дальші наради з Кіссінджером і називає це доказом комуністичної „доброї волі". Водночас Північний В'єтнам заповідає, що коли американський Уряд буде далі зволікати з підписанням договору про воєнне перемир'я і замирення у В'єтнамі, то війна буде продовжуватися „поки в'єтнамський нарід не здобуде остаточної і правдивої волі і незалежности". Але в тому комунікаті нічого не кажеться про застереження комуністів щодо будь-яких змін у тексті договору, що його Кіссінджер і То склали в другій половині минулого місяця. Американські політичні кола переконані, що ще в цьому тижні Генрі Кіссінджер і його заступник та найближчий співробітник генерал Александер Гейґ відлетять до Парижу, де невдовзі відбудеться нова зустріч із в'єтнамськими комуністичними провідниками. Генерал Гейґ вернувся вже з своєї подорожі до Південного В'єтнаму і він звітував президентові Ніксонові про свої 5-тиденні наради з південно-в'єтнамським президентом Нґуєном Ван Тієм, як теж про свою розмову з президентом Камбоджі Лоном Нолем і президентом Південної Кореї Чунг Гі Парком. На тій нараді у Президента у Кемпі Дейвіда був приявним також Генрі Кіссінджер. Хоча припускають, що нова зустріч Генрі Кіссінджера з Ле Дуком То не обмежиться тільки до одного засідання, а простягнеться на серію нових засідань, проте загально вважають, що воєнне перемир'я у В'єтнамі буде проголошено ще в цьому місяці.

Брежнєв закидає ЗСА створювання „перешкод" для перемир'я у В'єтнамі

Москва. — Перший секретар компартії СССР Леонід Брежнєв у своїй промові на бенкеті в честь прибулого до Москви болгарського партійного шефа Тодора Живкова звернувся з закликом до Америки, щоб вона „скасувала перешкоди, що їх створила фактично вчавечер'я підписання пакту про воєнне перемир'я у В'єтнамі". Одначе водночас Брежнєв не таврував більше Америки ані Південного В'єтнаму та запевняв, що „ми раді облегшити закінчення війни у В'єтнамі і будемо вітати відновлення мира в Індокитаї". Леонід Брежнєв разом з Миколою Підгорним і Алексеєм Косигіним вітав Тодора Живкова на летовищі під Москвою. У своїй промові на тому бенкеті на Кремлі, що її передала агенція ТАСС, Брежнєв висловив вдоволення з тону недавньої виборчої кампанії в Америці, де, мовляв, не було відгуків „холодної війни" а першенство мали заклики до миру у світі. Водночас, Брежнєв нахвалявся успіхами совєтської закордонної політики, які проявились у підписанні Західною Німеччиною договорів із Совєтським Союзом, Польщею та в минулому тижні із Східною Німеччиною. Зате Брежнєв різко критикував Ізраїль, який мовляв, не слухає „порад" від СССР та інших „миролюбних" країн і не хоче звільнити окупованi ним арабські землі. „Тепер не є часи, коли аґресія може тріюмфувати безкарно" — твердив Брежнєв, адресуючи ту погрозу на адресу Ізраїлю.

„Ню Йорк Таймс" високо оцінив піяніста Олександра Слободяника

Ню Йорк. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" з 13 листопада пером свого музичного рецензента Доналда Генейгена надзвичайно високо оцінив гру 30-річного піяніста з СССР Олександра Слободяника, який виступив після чотирирічної перерви знову в Ню Йорку, у залі Фільгармонії. Згадуючи, що його концерт був спочатку перешкоджений двома особами, які з балькону розкидали летючки з вимогою вільно випускати жидів із СССР і які швидко зникли, та що вкінці довелося швидко вивести публіку із залі, бо була погроза бомбового атентату, газета подає, що О. Слободяник блискуче виконував твори Шестаковича Шумана, Ліста, Стравінського й інших. Слободяник виконав усі 17 частин „Етюдів" Шумана, хоча звичайно на концертах виконують тільки 12, бо інші колись викреслив сам композитор. Повне виконання того твору виявило і його повну красу та силу. „Ню Йорк Таймс" визначив піяніста Олександра Слободяника, якого постійно називає „совєтським мистцем", як „одного з найбільш обдарованих із його ґенерації".

Піяніст Олександер Слободяник народився в 1942 році в Києві, виростав і виховувався у Львові, під час свого першого побуту в ЗСА 4 роки тому обстоював свою українську національність.

„Самопоміч" поширює свою діяльність

Ню Йорк (В.С.). — Головна Управа Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч" на своїх чергових нарадах, які відбулися тут 11-го листопада, вирішила поширити та скріпити допомогову і культурно - освітню діяльність цієї організації, після вислухання звітів із діяльности та обговорення плянів праці поодиноких референтів. Голова дир. Степан Спринський, який відкрив засідання і проводив ним, поінформував про висилку в терен 131 збіркової листи, про можливості поширення діяльности „Самопомочі" та співпраці її в ділянці суспільної опіки з другими організаціями в рямцях СКВУ, про пляни координації допомогових акцій Відділів, про переговори Управи з представниками ТУК-у в справі спільного редагування журналу „Наш Світ" і кооптування двох представників ТУК-у до Головної Управи „Самопомочі", та про нав'язування контактів з представництвами українців по різних країнах світу. Культурно-освітній референт радник Богдан Ластовецький предложив плян праці та проєкт обіжника до Відділів, в якому закликається Відділи вдержувати світлиці і читальні для молоді і старших віком громадян, виєднувати фундаторів дорожчих книжок для тих читалень, влаштовувати доповіді і живі газети, піддержувати, а в потребі теж організувати, школи українознавства та курси, вести акцію освідомлення батьків, щоб їхні діти ходили до українських шкіл, так ук-

(Закінчення на стор. 4-ій)

УКРАЇНЦІ ТОРОНТА ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ЮРІЯ ШУХЕВИЧА

Торонто. — у традиційний день вшановування поляглих у світових війнах вояків канадійських збройних сил 11 листопада понад 2.000 українців влаштували перед будинком міського управління маніфестацію в обороні арештованих і суджених українських діячів, а в першій мірі в обороні повоно засудженого на десять років у в'язнення Юрія Шухевича. Маніфестація проходила під кличем: „вшановуючи пам'ять поляглих вояків, згадуємо і вшановуємо оборонців прав людини і народів сьогодні". Маніфестацію підготовив і нею керував Комітет прав людини при Відділі КУК в Торонті при активній співучасті молодіжних і сутентських організацій. Центральною точкою маніфестації був виступ Авраама Шифріна, який прибув з Ізраїлю, щоб виступити в обороні свого приятеля з совєтських концтаборів, Юрія Шухевича. Як відомо, Аврам Шифрін перебував у совєтських концтаборах понад 10 років і мав змогу там познайомитися і подружити з українськими діячами, засудженими совєтським судом на каторжну працю у концтаборах. У своєму виступі А. Шифрін апелював до збіраних і до канадійської спільноти стануть активно в обороні переслідуваних громадян Совєтського Союзу, а в першій мірі понад 200.000 з різних національностей політичних і громадських та культурних діячів, які перебувають у концтаборах. Аврам

(Закінчення на ст. 4-ій)

Відбулася V Делеґатська Конференція ОУНз

Ню Йорк (Р. І.) — В готелі „Рузвелт" і в приміщенях „Прологу" в Ню Йорку відбулася 4-7 листопада ц. р. п'ята з черги Делеґатська Конференція Організації Українських Націоналістів за кордоном, що є найвищим органом тієї організації.

Між 47 учасниками конференції були представники з Америки, Канади, Австралії, Англії і Німеччини. Доповіді прочитали: д-р Роман Борковський — „Значення ідеологій для політичних партій в загальному і для ОУНз зокрема", д-р Богдан Кордюк „Україна на тлі сучасної міжнародньої ситуації і співпраця між співпрацею демократичними силами сателітних і підсовєтських народів", д-р Мирослав Прокоп „Україна на початку 19-70-их років і висновки", мґр Роман Ільницький „Стан і перспективи української визвольної справи в Україні" та мґр Анатоль Камінський „Тактика визвольної боротьби". Д-р Василь Маркусь прислав доповідь про політику в стосунку до сусідів України і до її національних меншостей. Доповіді будуть надруковані в українських журналах, а крім того появляться окремим збірником, в якому будуть зібрані всі конференційні матеріяли.

На підставі доповідей конференція схвалила, після довгої, часами палкої, дискусії нову програму ОУНз, становище до сучасного моменту в Україні і в світі, та внесено доповнення і зміни до статуту ОУНз. Всі ці документи також будуть опубліковані. Пропозиція зміни назви Організації більшістю делеґатів була відхилена.

Конференцію керувала Президія на чолі із Володимиром Вашковичем з Англії і його першим заступником інж. Богданом Підгайним з Канади. Секретарювали інж. Євген Гарабач і мґр Іван Чорнй з Німеччини. Головою Політичної Ради ОУНз, яка складається з 16-ти членів, переобрано д-ра Богдана Кордюка з Німеччини.

Студію Мирона Куропася „Українці в Америці" видано в серії праць про етнічні групи у ЗСА

Д-р Рудольф Веколі (зліва), директор Еміґраційних Архівів при Університеті Міннесоти разом із проф. Олександром Грановським, засновником Українського Відділу в рамцях цих Архівів, одержують від проф. Мирона Б. Куропася опубліковану ним книжку „Українці в Америці".

Міннеаполіс. — У виданні американським видавництвом Лернер Паблікейшен Компані серії „В Америці" появилася студія головного радного УНСоюзу і відомого українського діяча у ЗСА проф. Мирона Б. Куропася під назвою „Українців в Америці". На зміст цієї гарно виданої і багато ілюстрованої 86-сторінкової книжки склалися чотири розділи: „Україна — країна тризуба", „Українська іміґрація у ЗСА", „Українські досягнення у ЗСА" й „Український вклад в американське життя". В першому з цих розділів, ілюстрованому добре підібраними світлинами й репродукціями насвітлена коротко і в приступний спосіб історія України в минулому і сучасне становище і трьох інших розділах подано історія поселення українців у ЗСА, їх організованість і досягнення в різних ділянках та їхній вклад в культурне і суспільне життя американської нації. У висновках автор ствердив, що в своїй діяльності українці керуються Шевченковим гаслом: навчатися чужого і не забувати свого. Завершується виданням індексом і біо-бібліографічною довідкою про автора — проф. Мирона Куропася і його педагогічну і громадську діяльність, зокрема на становищі директора федеральної агенції ВІСТА у стейтах Середнього Заходу, як також члена Головного Уряду УНСоюзу та дорадчого комітету Крайової Програми Етнічної Америки. В серії Лернера „В Америці" опубліковано досі вже 18 студій про різні етнічні групи у ЗСА. Ціна книжки дол. 3.95 і її можна набути у книгарні „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Потрібна перевірка

З переобранням президента Ричарда Ніксона на чергову чотирирічну каденцію в Білому Домі можна передбачати, що американська закордонна політика в тому часі буде проходити і розвиватись по тій самій лінії, яку він обстоював у дотеперішній каденції та яку рішучо обстоював словом і ділом безпосередньо перед виборами. Маємо на думці, зокрема, американську політику відносно Совєтського Союзу, комуністичного Китаю та взагалі країн „соціялістичного бльоку", бо ця політика посередньо й безпосередньо заторкує справу визволення України.

Насамперед треба завжди мати на увазі, що сьогодні немає відповідального народу чи навіть особи, яка бажала б війни. Очевидно, що в історії є багато прикладів на те, як війни „вибухали самі", але в сучасній ситуації, при наявності страхітливої зброї масового знищення, і Америка і Совєтський Союз намагаються льокалізувати запальні пункти в світі, щоб не допустити до нової світової війни, дармащо це власне Совєтський Союз своїми підривними та імперіялістичними затіями ці запальні пункти створює.

Згідно з теперішнім станом та напрямними президента Ніксона і його Уряду, на найближчі чотири роки можна передбачати дальший розвиток „співіснування", зокрема в поширенні торговельних взаємин, культобміну та дальшої нормалізації відносин між Америкою і Совєтським Союзом та комуністичним Китаєм. Совєтський Союз має до цього, крім економічних та міжнародних, ще й внутрішні причини: постійне збільшування та посилювання дисидентських рухів, не зважаючи на всі драконівські протизаходи.

В такій ситуації постійної перевірки вимагає також і українська визвольна політика. Щоб не було непорозумінь: перевірка ще не означає зміни, але ця перевірка постійно потрібна і необхідна, окрема, коли мова про українців в Америці, які української визвольної політики не визначають і не плянують, бо до цього вони не покликані. Вони тільки до тієї політики, встановлюваної відповідними політичними угрупованнями і установами, займають відповідне становище своєю активністю та своїми впливами в самій Америці.

XI Конгрес Українців Америки відбувався перед виборами. Тепер, після переобрання президента Ніксона на чергову каденцію, обраний цим Конгресом провід, Український Конгресовий Комітет Америки повинен або потвердити своє дотеперішнє становище до американської закордонної політики, або зайняти відповідне нове становище. Так чи інакше, ситуація вимагає перевірки.

Надії еміґрантів

С. Л. Солцберґер, який раз-у-раз появляється в столицях світу на розмовах з тамошніми лідерами, вмістив із Парижу у „НИ Таймсі" з 3 листопада ц. р. цікаву статтю про надії, що їх чекають різні південноазійські політичні еміґранти у зв'язку з недалеким замиренням у В'єтнамі. Мовляв, колишній король, пізніше голова Камбоджі Нородом Сіянук, який втратив владу у березні 1970 року і від того часу живе в Пекіні під протекцією комуністичного Китаю, сподівається вернутися до влади у згоді з комуністичним Північним В'єтнамом, який своїм військом підтримує прихильних йому партизанів. Заметушилися втікачі з Південного В'єтнаму, противники президента Нгуєна Вана Тіє, хоч також антикомуністи. Не втратив надії на поворот до влади колишній грецький прем'єр Караманліс. Хуан Перон, який від 1965 року перебуває на еміґрації в Еспанії, заповів поворот до Арґентини . . .

Стаття Солцберґера пригадала дві основні, на перший погляд взаємосуперечні істини: що долю країн вирішує нарід на рідній території і що політичні еміґранти можуть відіграти поважну ролю у формуванні майбутньости своєї батьківщини. У новітніх часах докази на поважне значення політичної еміґрації подали чехи з їх лідером, політичним еміґрантом Томою Масариком, поляки з еміґрантами Іґнатієм Падеревським і Романом Дмовським, політичні еміґранти з Ірляндії, а в Росії не було б большевицького перевороту, якби німці не перевезли були з Швайцарії до Росії в 1917 році Леніна і гуртка його однодумців.

Чим довша відстань часу від виїзду на еміґрацію громадян, що не могли чи не хотіли залишитись під зміненим режимом, тим менші шанси на їх поважну ролю у випадку нового історичного перевороту. Однак, еміґрація має свої власні, окремішні завдання для добра рідного народу, що їх власне не може він виконувати в умовинах чужинецької окупації чи диктаторського режиму. Це — творення культурних цінностей, — приєднування закордонного світу для справи визволення рідного краю, — плекання тієї політичної думки, яка є анатемою для актуального режиму в краю. Такою своєю діяльністю політична еміґрація і нове покоління у країнах поселення зберігає найкращий духовий зв'язок з батьківщиною. І це стосується найбільше України й української політичної еміґрації.

СТУДІЇ ЕТНІЧНИХ СПАДЩИН В ЗСА

На своїй останній сесії Конгрес схвалив зміну Акту про Високу Освіту, додаючи доповнення під назвою Акт про Студії Етнічних Спадщин. Одночасно Конгрес асиґнував 15 мільйонів долярів на практичне здійснення і організацію студій етнічних спадщин в ЗСА. 23 червня ц. р. президент Ніксон підписав змінений закон, який тим самим став правосильним.

Схвалюючи доповнення до Акту про Високу Освіту, Конгрес ствердив, що йдеться про „подання допомоги, призначеної на забезпечення студентам можливости вивчати природу їхньої власної культурної спадщини, а також вивчати вклад культурних спадщин інших етнічних груп в нації". Коротко, мова йде про фінансову допомогу збоку федерального Уряду для вивчання культурних надбань окремих етнічних груп в американських школах, про плекання цих надбань у такій чи іншій формі у противагу до дотеперішньої засади про „перетоплювальний казан" („мелтінґ пат").

Але як часто буває з різними законами, не завжди здійснення окремих постанов йде по лінії чи в дусі намірів законодавців. Це саме сталося і з Актом про Студії Етнічних Спадщин. На етнічній пресовій конференції в Білому Домі 27 жовтня ц. р. асистент президента М. П. Бальзано поінформував учасників про те, що Уряд не включив у бюджет на 1973 рік фондів на студії етнічних спадщин. Признаючи важливість зміненого Акту про Високу Освіту, речник Уряду заявив, що змінений Акт має цілий ряд неясностей, і через це Уряд не міг включити у бюджет видаткування, зв'язаного з цим Актом.

В чому ж фактично справа?

За заявою М. П. Бальзано „оригінальною інтенцією Акту було уможливити етнічним організаціям, байдуже, який їхній характер і чи вони є частиною початкових шкіл, середніх шкіл, недільних шкіл, громадських коледжів, коледжів і інституцій високої освіти чи громадськими організаціями, — мати доступ до фондів, з допомогою яких вони мали б змогу зберегти елементи їхньої культури". Студії зміненого Акту виявили, заявив Бальзано, що в Акті є умови, які унеможливлюють такого роду використання фондів, що — згідно з Актом — можуть бути вжиті тільки на наукові студії та досліди і на персонал з тими студіями пов'язаний, але на поземі високих шкіл. За оцінкою адміністраційних чинників, реалізація будь - якого проєкту з ділянки спадщинних студій коштуватиме, якщо даний проєкт має відповідати вимогам Акту, не менше як 750,000 долярів, а одночасно виключатиме до 90 відс. всіх тих, які повинні б бути кваліфіковані для такої допомоги збоку федерального Уряду.

Враховуючи таку ситуацію, Уряд не включив у свій бюджет на 1973 рік видатків на спадщинні студії взагалі, а замість того, щоб усе таки дати фінансову підтримку етнічним спадщинним студіям, вирішив використати інший закон, відомий як Акт про Початкову і Середню Освіту, на базі якого буде виділено деякі фонди на спадщинні студії. Уряд плянує застосувати постанови Акту про Студії Етнічних Спадщин щойно в 1974 році, після того, як з цього Акту будуть усунені неясності і він буде змодифікований.

Як відомо, фонди, виділювані в рямках Акту про Початкову і Середню Освіту, знаходяться у віданні стейтових аґенцій і ними тільки посередньо розпоряджає федеральний Уряд. Щоб одержати дотацію за цим проєктом необхідно звертатися до Комішенера Освіти у Вашинґтоні, який займатиметься такого роду аплікаціями. Які фонди преліміновані за цим проєктом, речник Уряду не міг з'ясувати, вказавши тільки на те, що „безумовно існує встановлена межа" щодо висоти таких дотацій.

У всякому випадку, як видно з заяви М. П. Бальзано, виасиґновані Конгресом фонди у висоті 15 млн. дол. на спадщинні студії в 1972-73 роках не будуть зреалізовані. З уваги на те, що фіскальний рік почався 1 липня і ці фонди не були використані в першій половині фіскального року, вони вже ефективно втрачені на 50 відс. Друга половина асиґнованих фондів буде втрачена до кінця червня 1973 р.

Маючи на увазі такий стан на відтинку студій етнічних спадщин, з яким серед етнічних груп в ЗСА пов'язувано стільки надій, представники етнічних організацій звернулися з апелем до президента Ніксона, щоб він все таки включив у свій доповнюючий бюджет в січні 1973 року фонди на етнічні студії. Чи це станеться, сьогодні ще важко сказати, але коли оцінювати на основі заяви Бальзано, виглядів на це практично немає ніяких.

Для всіх етнічних груп вже цілком ясно, що справа етнічних спадщинних студій опинилася в сліпому куті, і треба буде ще довгого часу, щоб вона могла з цього кута вийти.

ВОДНО-МЕЛІОРАТИВНИЙ ІНСТИТУ У РІВНОМУ

Український Інститут інженерів водного господарства, відомий під назвою Київський гідромеліоративний Інститут, був не так давно перенесений із Києва до м. Рівного, яке в совєтській пресі називають „Ровно". „Молодь України" з 21 жовтня повідомила, що це єдиний на Україні й найбільший в СССР інститут такого профілю. У ньому тепер навчаються понад 8.000 студентів, на 34 катедрах працюють понад 400 викладачів, у тому 115 докторів, професорів, кандидатів наук і доцентів. „В Інституті розробляють нові методи зрошування земель, меліорації засолених ґрунтів, організації водного господарського будівництва".

Мелянія Байлова
Президент УМІ

У 20-РІЧЧЯ УМІ

З перспективи двадцяти років існування Українського Музичного Інституту Америки, дивлячись на перебіг праці цієї організації, переконуємося, що це не абиякий доказ живучости нашої еміґрації.

Після переселення великого числа українців з Европи на американський континент, якраз в Ню Йорку зібралося декілька музик-педагогів, які вирішили створити музичну школу на зразок Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові. При Літературно-Мистецькому Клюбі постала Музична секція, і тут зав'язався Ініціятивний комітет, у склад якого ввійшли: М. Байлова, І. Приймова, Е. Чапельська, І. Недільський, Р. Савицький, І. Соневицький, В. Цісик та ін. Ідея ця оформилася на засіданні 29 серпня 1952 р. На директора УМІнституту вибрано сл. п. Романа Савицького, на членів Дирекції — М. Байлову і сл. п. І. Недільського.

Ціллю заснування Українського Музичного Інституту було, поперше, охопити нашу молодь, яка під час воєнних дій і довгого перебування по таборах ДП була позбавлена можливости відбувати нормальні музичні студії, а подруге — згуртувати наших професійних музик в одну організацію. Завдяки жертвенній праці, енерґії та організаційному хистові сл. п. директора Романа Савицького, при наполегливій, повній ідеалізму співпраці музик - педагогів, під його проводом зроблено діло великої культурної вартости.

Головним елементом, що монтував і зціплював цю співпрацю, було бажання плекати серед української молоді наші музичні традиції, дати їй загальну музичну освіту, виховувати любителів музики та пропагувати українську музику, що є тим виховним засобом, який скеровує молодь у вищі духові сфери. Двічі на рік перевіряє учнів УМІ Іспитова комісія з президентом на чолі або делеґованим ним головою Іспитової комісії.

Виїмково обдарованих учнів, перевірених іспитом та публічними виступами, призначається до групи визначних. До них належать лише таланoвиті, але в першій мірі працьовиті учні, які хочуть стати фаховими музиками.

Учителі УМІ в усіх відділах, як і заавансовані студенти, беруть активну участь в громадському житті, їх імена зустрічаємо на афішах і в програмках загальногромадських імпрез. Студенти УМІ включаються також в авдиції американських музичних організацій, дістають там високі оцінки і здобувають перші місця в конкурсах.

Журбою нашої організації є брак відповідних приміщень, добрих інструментів, бібліотек, стипендій для незаможних учнів, словом — самозрозумілі атрибути, пот-

(Закінчення на 3-ій стор.)

Любов Коленська

РІЗДВО В ЛИСТОПАДІ

Інколи мені занадто тихо у нашому містечку, начебто чогось бракує — тоді вибираюся до Ню Йорку. Блукаю вулицями, оглядаю вітрини, дивлюся на людей, на безупинний рух авт, що, набираючи темп, женуться і раптово зупиняються не так перед світлами, як тому, що на безконечних вулицях цього ґіґантського міста вже затісно, завузько для них, не вистачає місця не то автові, а й людині. Забагато людей, забагато авт, і котрогось дня вони, мабуть, зупиняться і вже не рушаться далі... Тепер, здається, швидше можна просуватися вулицями пішки, як автом.

І нині вибираюся в мандрівку, знаючи, що блукатиму доти, аж поки не втомляться ноги, аж поки очі, насичені враженнями, не захочуть відпочити. Здалеку завважую музей модерного мистецтва, а в глибині затишний скверик з розіскреними в сонці водограями. Хвилину вагаюся, але сьогодні не йду туди.

Наді мною голубий вирізок неба, вриваються в уші знетерпеливлені гудки авт, хтось штовхається, щоб швидше пройти, хоч тут люди назагал приязні і, коли зайдуть вам дорогу, то, усміхаючись, просять вибачення. Їхні обличчя і навіть хода зовсім інші, як у тих людей, що живуть у моєму містечку. А одяг барвистіший і різноманітніший.

Враз мій погляд падає на вітрину крамниці. Хіба це сниться мені? Бачу безліч різдвяних іграшок, оподаль, у самому кутку зимові декорації, а ближче — кілька кольорових куль і розсипаний штучний сніг... З цікавістю розглядаю інші вітрини, але нічого особливого на них не бачу. Аж потім під крамницею Мейс — ялинка із усілякими цяцьками. Хіба це вже Різдво? Проходжу далі, і знову бачу різдвяні декорації... Не можу вийти з дива. Таж ще навіть не відгоморніла осінь, щойно початок листопада, на деяких деревах вже меркне і спадає на хідники листя, але на інших ще багатіє полум'яна заграва. Недавно, ще кілька днів тому, у мої двері добивалась дітвора, вітаючи з Галовіном, і ще далеко до Дня Подяки, а до Різдва — півтора місяця. Тоді чому?

Чи причиною цьому американська комерційність, чи надмірна запопадливість? Чи люди, забувши про спокій, женуться аж так, що стараються перегнати час, перескочити через власне життя? Хіба вони не догадуються, що щастя не вигадане поетами, а живе у них самих і в умінні переживати? Хіба забувають, що кожна їхня хвилина — це дорогоцінність, яка вже ніколи не повернеться?

Входжу до крамниці Вулворта. Тут переважно жінки, і то здебільша середнього віку. Одна з них допоминається оздобного, різдвяного паперу, кажучи, що вправді ще має його доволі вдома, але хоче мати більше, бо як не вистачить, то в останній хвилині доведеться купувати. Розгарячкована розпитується ще за різнобарвними паперовими стяжками. Платить гроші і мчиться кудись далі.

А потім я у Тіфані, у казковому, спокусливому Тіфані, де немає дешевих виробів, де витрачають сотки і тисячі долярів. Здається, що покупці тут не знають, що в країні дорожнеча, інфляція... Мерехтять дорогоцінні камені, виблискують очі... Перед прилавком чоловік. У руці в нього жіночий годинник-браслет викладений діямантами. Він навіть не розпитується за ціну, а тільки вдоволено каже: — „Як добре, що так швидко мені вдалося знайти те, чого шукав. Уже матиму на Різдво". Біля нього стоїть жінка. Вона перегортає низки перел, повертається до чоловіка і каже, показуючи на дві торби, повні поарунків: „Велика мені з річ купити один подарунок, це певно ваш перший! А в мене ось бачите вже скільки! І вдома вже двадцять готових пачок". — Продавчиня всміхається: — „У мене сестрінок, і я з картатих кусків матеріялу — ви знаєте, які вони тепер модні? — вшила панчішку, щоб на Різдво її коло ватрану повісити, а в ній всілякі добрі речі. — І за мною йдуть її слова: — Усе вже готове, тільки повісити"...

Виходжу і на вітрині бачу чепурним рядком поукладані різдвяні картки. Їх розсилатимуть за кілька тижнів наперед, бож стільки часу забирає писання і розсилання тих карток! А чи в багатьох із них буде вложена хоч крихітка теплого почуття?

Темніє. Запалюються одне по одному світла, спалахують реклями. Мені неохота йти далі. Хочу чимскоріше дістатися додому. Задумуюсь над тим, чому люди у вічному неспокої і погоні? Чому вічно поспішають і в той крутіж поспіху тягнуть інших? Чому не йти їм разом із ще живими осінніми днями, що вже спадають золотим листям? Певно, що надійдуть і інші осінні дні, але вже не будуть вони ті, що в цьому році. Чому, зглиблюючи, всотуючи скороминущі хвилини, не йти назустріч Різдву повільнішою хоою? І чому, купуючи подарунки, що може аж так багато їх і не треба, не обдаровувати своїх близьких і знайомих більшою уважливістю, приязню і сердечністю?..

Здалеку на височезному будинку вибігають світляні літери і цифри: „5-го листопада, неділя, година 6-та, температура 60 ступенів". На розі біля міської бібліотеки біля возика стоїть чоловік і закликає прохожих купувати гарячі каштани. Купую собі коробку, а потім ще дві — це дітям. І хоч коли привезу їх додому, вони прохолонуть, у мене глибоке бажання, щоб мої діти зрозуміли мої думки і відчули мої переживання при зустрічі з теплою хвилиною — у безлічі хвилин.

СУМУВАТИ ЧИ ТАНЦЮВАТИ?

(Замість фейлетону)

Здивувало мене, а подекуди й зацікавило, чому серед численних у жовтні місяці ювілеїв, академій, товариських вечірок тощо забракло традиційно - вояцького Свята Покрови?.. Я поставив це питання голові Нюйоркської станиці Братства Дивізійників, другові Славкові Балабанові, і дістав від нього таку авторитетну відповідь:

— Поперше, раджу тобі, як співробітникові „Свободи", уважніше прочитувати власний щоденник. Там же стояло надруковане, чорним по білому, що цьогорічне Свято Покрови відсвятковано соборно, об'єднаними силами комбатантських організацій, в Ірвінґтоні, Ню Джерзі, з ініціятиви Вільного Козацтва. Ми скоординовано поділилися ролями: Вільні Козаки зайнялися Святою Покровою і роковинами УПА, а ми, то значить наша Станиця, влаштовуємо в суботу 18-го листопада в Українському Народному Домі в Ню Йорку великі Вояцькі Вечерниці, на котрі й тебе, цивіліста, радо запрошуємо.

Запрошення, можна б сказати, вельми атрактивне й приманливе, оскільки дивізійні вечерниці завжди втішалися відповідним „швунґом" і знаменитою концертовою частиною у виконанні хору героїв, що мали пробиту гострою кулею грудь, „о під до другої години.." Що ж, коли мені тепер не до забав і танців! Важка жура й турбота лягли на душу нам усім, членам Правління Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку, бо два тижні тому наш господар, або „лендлорд" — виповів нам клюбове приміщення, хоче нас позбутися з будинку під 149-им числом при Другій евню! І хто нас тепер притулить, хто нам, сиротам, відступить дах над головою?.. Ще півбіди таким паталахам, як письменники чи поети, вони хоч не мають чого з Клюбу виносити: взяв капелюх на голову і ґуд-бай. Але де подінеться з своїми професорами й студентами і з трьома фортепіянами Український Музичний Інститут?.. Що зробить із своїми картинами і скульптурами голова ОМУА, Михась Черешньовський, де він знайде другу таку ґалерію з „захристією" на культурні зустрічі з любителями мистецтва?..

А моя особиста трагедія в цьому випадку полягає ще в тому, що якісь злосливі язики зробили мене, особисто, спричинником чи винуватцем цього нещастя! Вся біда, плещуть ці язики, почалася з того, коли в „Свободі" з 27-го жовтня появилася на першій сторінці моя фізіономія в товаристві двох інших „мушкетерів": нашого „формана", інж. Івана Жуковського і колеґи Стефка Крижанівського. Але ніхто не пристає до них, не має претензій за той фотознятюк, а напосілися якраз на мене, тому, мовляв, що я „пеховий хлоп" і своєю фотопоявою в „Свободі" стягнув на клюб таку катастрофу!

У такій прикрій ситуації немає, либонь, іншого і кращого виходу, як ударити лихом об землю та й вибратись на Вояцькі Вечерниці до Українського Народного Дому: може там справді „забуду я біду" і всі смутки, коли заграє дрібушки знаний герой з-під Бродів, Няко Гірняк.

І. Кер.

В. Боровський

Г. СКОВОРОДА — ВЕЛИКИЙ ДУХОВИЙ РОЗУМ УКРАЇНИ

(3)

С. Тодорський був висланий закордон в науку київським митрополитом Рафаїлом. 17-го травня 1740 року він прийняв чернечий стан, а 31-го травня 1742 р. був призначений законовчителем наслідника трону в Петербурзі. Був також учителем цариці Катерини II. Помер у Пскові в сані архиєпископа 22-го лютого 1754 р.

Я дуже жалую, що на підставі цієї важливої наукової праці тільки поверховно згадую про С. Тодоровського і про Галлє. Час мій мені не дозволив цим докладно зайнятися. Все ж таки є дуже вжливим, щоб хтось із наших науковців простудіював цю розвідку докладно і опублікував вислід своїх студій в українській пресі.

∴

Ще бувши студентом Київської Академії Сковорода в 1742 році переїхав до Петербурґу. Там він жив при дворі цариці Єлисавети, бувши співаком придворної капелі. Він був великим любителем співу і музики. Був також автором пісень і грав на багатьох інструментах. Деякі його пісні увійшли до репертуару народних співців-кобзарів і лірників. У 1744 році цариця приїздила до Києва. В складі її почету був і Сковорода, але він не побажав вернутися до Петербурґу, а залишився в Києві продовжувати студії. Сковорода взагалі дуже любив свій рідний край — Україну.

Я не в стані застановитися тут докладніше над життєписом Сковороди, його вчительською працею по школах і тими конфліктами, що він у тих школах мав зі своїм начальством, з його характеристикою стану тодішнього духовенства та його пізнішим мандрівним життям і працею приватного вчителя в різних аристократичних родинах і між нашим звичайним народом. Про це наш загал знає.

Тут хіба не можна не згадати і про його філософську-літературну діяльність, яка має глибоке релігійно-християнське і морально-етичне забарвлення, переповнене символікою та алегоричними поняттями.

Його видрукувані твори охоплюють два томи, по якихось шістсот сторінок кожен. Вони складаються з філософсько-релігійних трактатів, байок, поезії, перекладів і його листів переважно писаних латинською мовою. Оце деякі назви його творів: „Початкові двері до християнських чеснот", „Наркис", „Книга Асхань" про самопізнання, „Ізраїльський змій", „Алфавіт або буквар світу", „Вдячний Еродій", де говориться про виховання молоді, „Потоп зміїний", „Харківські байки", „Садок божественних пісень" і ін.

Помер Сковорода 9-го листопада 1794 року в селі Іванівці, недалеко Харкова. На могилі він заповів зробити напис: „Світ мене ловив, але не зловив!"

∴

Дотепер, може, найкраще зумів схопити головні думки в християнській науці та філософії Г. Сковороди Л. Бучило у своїй розвідці „Григорій Сковорода — визначний український філософ XVIII століття", вміщеній у православному „Церковному Календарі на 1972 рік", що вийшов у Варшаві.

1. Говорячи про Сковородинську теорію самопізнання, Бучило пише: „Малий світ або світик у Сковороди — це людина, що відбиває у собі ввесь світ. «Коли хочемо виміряти небо, землю і моря, — каже Сковорода, — мусимо наперед виміряти самих себе . . . А як не виміряємо себе, то що за користь знати міру інших створінь? Та й чи це можливе?» (Тут, властиво, Сковорода говорить про потребу кожному пізнати самого себе. — В. Б.)

Для розгляду сковородинської теорії самопізнання необхідно взяти до уваги, що він розрізняє три світи: великий — всесвіт, малий — людину і символічний — Біблію, і що всюди суть захована під серпанком символічної форми, яку треба . . . „розжувати" (зрозуміти — В. Б.).

Перше „жування", каже Сковорода, полягає в тому, щоб розжувати історичне, церемоніяльне лушпиння. Потім можна перейти до другого жування, щоб знайти заховане в лушпині горіха зерно і пізнати його смак. Треба знайти „зерно воскресіння, сім'я слова та мудрости Божої, що лежить заховане в бруді тіла і крові . . . це їжа для досконалих".

Пізнання у Сковороди має етичне забарвлення: „...Тільки в правді живе дійсна насолода, вона одна оживляє наше серце, що панує над тілом . . . Життя живе тоді, коли наша думка, що любить правду, любить вистежувати її доріжки, а, зустрівши її, око торжествує і радіє цим незаходячим світлом... Правдиві думки осяюють благодушністю серце".

(Я, як автор цієї статті, можу до цього тільки додати, що сковородинська мова про самопізнання є нічим іншим, як біблійним закликом до покаяння. Це заклик до переіспитування себе в світлі Слова Божого, упорядкування свого світогляду, способу життя і минувшини, примирення з Богом і прийняття Ісуса Христа в вірі як свого Спасителя і Вчителя).

2. Л. Бучило далі пише: „В людині Сковорода відрізняє істоту „дійсну", „правдиву" і „тілесну", „плотську". Внутрішня, дійсна людина захована в зовнішній, подібно як і ідеї (думки) в матерії. Ти — тінь своєї дійсної людини, каже мислитель, ти — убрання, а вона тіло, ти — привид, а вона в тобі правда, ти — ніщо, а вона в тобі істота, ти — бруд, а вона краса . . ."

„Дійсна людина, — каже Сковорода, — є в мені утаєна, а все тіло є сіно та лушпиння". Пізнаючи дійсну, правдиву, або небесну людину (тобто Ісуса Христа, що є праобразом правдивої, дійсної людини — В. Б.), відриваємося від землі і підіймаємося до неба. „Тепер зникає сліпе око і перетворюється на духове око віри, що бачить у своєму нещасному тілі, поруч із непостійним тілом та кров'ю, небо та височінь мого Бога, Який тримає рукою мій порох, це є друге та певне — друга людина".

(Тут під дійсною і правдивою людиною Сковорода в першу чергу розуміє Ісуса Христа, Який, як Бог, показав нам, яким є Бог, а як людина показав нам, якою має бути дійсна і правдива людина, тобто людина народжена звиш, від Духа Божого, якою має бути кожен дійсний християнин. — В. Б.)

Хто пізнав ту дійсну, нетлінну Людину (тобто Христа — В. Б.), той не вмирає, твердить Г. Сковорода, — і смерть не має над ним сили. Пізнаючи Її, ми відразу переображуємося (перетворюємося). „Лише віра бачить цю дивну Людину, що її тінями є ми всі . . . Віра бачить очищеним змислом (розумінням — (В. Б.) Людину (тобто Христа — В. Б.), Яка сяє в недосяжному світлі і нас вітає".

Отже, перемога внутрішньої людини над зовнішньою є другим народженням, створенням людини: „створення людини є тим другим народженням", — каже Сковорода. (Це є те, про що говорить ап. Павло: „Живу ж більш уже не я, а Христос живе в мені" (Гал. 2:20) — В. Б.).

(Далі буде).

НАГЛА І НЕВІДКЛАДНА СПРАВА — УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ! НА ВСТАНОВЛЕННЯ ТРЬОХ КАТЕДР ПОТРІБНО $1,800,000.00; ДОСІ ВПЛИНУЛО — $1,350,223.09; ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ $449,776.91

XIV КОНГРЕС СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ТОВАРИСТВ АМЕРИКИ

— відбудеться —

17, 18, 19 листопада 1972 року на СОЮЗІВЦІ

ПРОГРАМА:

17-го — Зустріч студентів з членами уступаючої Управи СУСТА;
18-го — год. 9-12::30 — Реєстрація;
1-5 — Наради Конгресу;
6-7:30 — Передбенкетова зустріч;
7:30 — БЕНКЕТ
10- — ЗАБАВА;
19-го — год. 11:45-3 — Вибір Управи СУСТА 1972-73;
год. 3-тя — Закриття Конгресу.

КОШТ: Нічліг та їжа (субота-неділя) $12.50. Реєстрація — делегат — $25.00 — Гість $5.00.

ЗАКЛИКАЄМО И ЗАПРОШУЄМО ВСІХ СТУДЕНТІВ ДО УЧАСТИ.

За дальшими інформаціями прошу тел. до Іні Гікавої (212) 795-1463, Ігор Длябога (212) 672-6306

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК

П'ятниця, 17-го листопада 1972 р.

Проф. д-р Василь Лев:
„Автобіографічне в творчості Богдана Лепкого"

Маестро Степан Крижанівський
прочитає поезії Б. Лепкого і уривки з книги спомипів „Казка мойого життя"

Початок год. 7:30 веч.

ТЕАТР ЛЯЛЬОК У ХЕРСОНІ

Наймолодший в Україні, недавно відкритий Театр Ляльок в Херсоні, як повідомила „Культура і Життя" з 5-листопада, показав „маленьким глядачам свою першу виставу, героїчну казку „Золота чайка", про піонерів, які розшукали прапор героїчного броненосця „Потьомкін". Режисер большевицької пропаганди під назвою „Золота чайка" — С. Івахін, п'єсу показують на відзначення 50-ліття створення СССР. Наступною виставою буде „Гулівер у країні ліліпутів".

ВИСТАВКА АНТИЧНИХ ВАЗ

Понад 500 античних ваз старогрецьких майстрів виставлено в Археологічному музеї в Одесі. Це переважно знайдені в морі й на побережжі, або викопані із землі грецькі вази та інші мистецькі вироби з 5 - 6 століть до нашого літочислення. Деякі з експонатів були закуплені в Греції та серед приватних власників. „Культура і Життя" з 26 жовтня сповіщала, що „багато експонатів нині видобуто з фондів і вперше виставлено для загального огляду". Між експонатами є вази з міст Апулія, Нола та інших у давній Елладі.

Об'єднання Мистців Українців в Америці
та
Об'єднання Українських Письменників в екзилі „Слово"
запрошують Українське Громадянство

на Вечір
ПРИСВЯЧЕНИЙ МУЗИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ

д-ра Зіновія Штокалка

що відбудеться в суботу, 18-го листопада 1972 р. о год. 7-ій веч. в Галерії ОМУА при 149 2-га евеню, Ню Йорк.

Рівночасно буде відкрита
ВИСТАВКА ФОТОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА Л. МАЙСТРЕНКА.

Виставка відкрита в п'ятниці від год. 6-8 веч., в суботи і неділі 1-8 веч. і триватиме до 23 листопада 1972 р. включно.

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ НЮ ЙОРК
— влаштовує —

ХУДОЖНЮ КОНФЕРЕНЦІЮ
й
ЮВІЛЕЙНУ ВИСТАВКУ КАРТИН
(Від 18 ЛИСТОПАДА до 2 ГРУДНЯ 1972 р.)

СЕРГІЯ КІНДЗЕРЯВОГО-ПАСТУХОВА

священика, богослова, музики, мистця
на відзначення
25-ЛІТТЯ ЙОГО ХУДОЖНЬОЇ ПРАЦІ

В ПРОГРАМІ:
Відкриття — голова Відділу інж. К. Церкевич
Слово про мистця — поет проф. В. Барка
Доповідь — проф. Д. Горняткевич
Музичне оформлення: гра на бандурах.
Зустріч з Мистцем при склянці чаю.
Провадить вечір інж. Л. Калинич

Запрошуємо Українське Громадянство.

Український Інститут Америки
2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021

В суботу, 18-го листопада 1972 р.
год. 6:00 вечора

У 20-РІЧЧЯ УМІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рібні для доброго, здорового росту наших шкіл. Усе це лежить поза нашими фінансовими можливостями.

Український Музичний Інститут Америки спирається на власній фінансовій базі і дотепер не одержав жадної допомоги від наших установ. Та незалежно від розвитку подій, незалежно від того, чи наші установи цікавляться УМІнститутом, чи ми будемо й надалі працювати власними силами та засобами. Учительський Збір, маючи двадцятирічний досвід, докладатиме всіх зусиль, щоб наші учні розвивались музично так, як пристало на молодь талановитого українського народу.

Під цю пору Український Музичний Інститут Америки, Інк., нараховує 17 Відділів, 57 учителів та коло 400 учнів. Раз на рік відбувається Загальний З'їзд Учителів УМІ, на якому вибирається Управу, затверджується навчальні пляни та намічається працю на новий шкільний рік. Це — наша найвища влада.

На цьогорічному Загальному З'їзді, що відбувся 17 вересня, ухвалено відсвяткувати 20-річчя з дня заснування УМІ. Календарик святкувань: Ню Йорк, 26 листопада 1972 р., І Ювілейний Концерт; Ню Йорк, 25 лютого 1973 р., ІІ Ювілейний Концерт; Філядельфія, 2 грудня 1972 р., Ювілейний Концерт; Філядельфія, 10 грудня 1972 р., Вечір Спогадів. Про інші Відділи буде своєчасно оголошено в часописах.

ВИГРАВ МИХАЙЛО ХАРЧУК

Оттава. — На телевізійній програмі з рамени Сі-Бі-Сі „Річ фор да топ" провадилися всеканадійські змагання із знань серед середньошкільників Канади. Змагуни відповідали на багато питань, у тому й досить складних. Перемогла усіх інших чвірка учнів із Олірі гайскулу в Едмонтоні, до складу входили й два українці — Михайло Харчук та Ричард Копак. Багато слухачів і глядачів тих змагань висловили думку, що хоча всі переможці виявили великі знання, та їх душею і головним джерелом перемоги були знання Михайла Харчука.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Ірени з Демцюхів Левицької

Пластприятові на оплату вакацій бідним дітям 20.00 долярів зложили

ЛІДА БЛАГІТКА
ІРЕНА БЛАГІТКА
ОЛЬГА КРИЖАНІВСЬКА
СОФІЯ СОКОЛИШИН

✝

З Божої волі відійшла від нас, несподійно в суботу, 4-го листопада 1972 року, на 50-му році життя
наша Найдорожча і Незабутня МАМА і СЕСТРА

бл. п. ІРЕНА ВОЛОДИМИРА з ДЕМЦЮХІВ ЛЕВИЦЬКА

вдова по бл. п. СВЯТОСЛАВОВІ

В неділю, 5-го листопада, о год. 4:30 по полудні о. Тома Глен відправив ПАРАСТАС і ПАНАХИДУ з участю катедрального хору „Славута". Д-р Іван Лисейко, Станичний місцевого пластового осередку прибув до похоронного заведення з представниками Станиці та учасниками Кадри виховників пластунами й пластунками в одностроях, щоб попрощати та віддати пошану Покійній, Матері активного старшого пластуна.

ПОХОРОНИ Покійної, що їх відправив о. шамб. Ярослав Свищук, відбулися в понеділок, 6-го листопада, при великій участі Приятелів і Знайомих та дітей школи св. Отця Миколая, які разом зі своєю учителькою п. Ярославою Проців прийняли під час похоронної св. Літургії св. Причастя в намірені Покійної.

Тіло Покійної спочило на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго, Ілл. з похоронного заведення Музика і Син.

Цією дорогою висловлюємо нашу щиру подяку Всім за доброту і щедрість. Нехай Господь Вас усіх винагородить!

Залишені в смутку:

сини — ЯРОСЛАВ і ОЛЕГ
сестри — ОЛЬГА і ЯРОСЛАВА з мужем
шваґер — БОРИС ЛЕВИЦЬКИЙ в Мюнхені
кузинка — ДІОНІЗІЯ НЕНАДКЕВИЧ з мужем
кузин — ВОЛОДИМИР ГАЛУШКА з дружиною
близька і дальша Родина в ЗСА й Европі

Адреса Родини: 2500 S. 59th Ct., Cicero, Ill., 60659

ДУКЛЯ

ПІДДУКЛЯНСЬКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ АНСАМБЛЬ В ПРЯШЕВІ

АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТОК, ТАНЦЮРИСТІВ І СПІВАКІВ В ЧИСЛІ 90 ОСІБ

під зарядом імпресарія С. ГУРОКА
Тільки 4 рази в Карнеґі Голл (7-ма евеню і 57 вул.) в НЮ ЙОРКУ

В п'ятницю, 24-го листопада, год. 8-ма веч.
В суботу, 25-го листопада, год. 2:30 і 8-ма веч.
В неділю, 26-го листопада, год. 2:30 по пол.

Квитки в ціні $3.00-$8.50 при касі Carnegie Hall.

В справі квитків та інформацій для організованих груп з околиці, прошу звертатися до І. Стецури (212) 889-4235

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Дорогого МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і БРАТА

бл. п. ІВАНА ГОРІНА

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
у Каплиці на Союзівці

М. О.

Увага! НЮ ЙОРК — ФІЛЯДЕЛЬФІЯ — ОКОЛИЦЯ! Увага!

В днях 25-го і 26-го листопада 1972 року

Театральна Студія Молоді

ПРИ ПАРАФІЇ СВ. ВОЛОДИМИРА І ОЛЬГИ В ЧИКАГО
ПІД МИСТЕЦЬКИМ КЕРІВНИЦТВОМ ЛЮБО ЦЕПИНСЬКОГО
ставить п'єсу з козацьких часів — зі співами і танцями

ЗА СЕСТРОЮ

На основі повісти АНДРІЯ ЧАЙКОВСЬКОГО
60 ЮНИХ АРТИСТІВ

НЮ ЙОРК: 25-го листопада 1972 р.
Год. 6:00 вечора
FASHION INDUSTRIES INSTITUTE
225 West 24th Street

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ: 26-го листопада 1972 р.
Год. 3:30 по пол.
BENJAMIN FRANKLIN HIGH SCHOOL AUDITORIUM
Broad & Spring Garden Street

ПЕРЕДПРОДАЖ КВИТКІВ У КРАМНИЦЯХ:
в НЮ ЙОРКУ — „СУРМА", „ЕКО", „АРКА";
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ — „ОРІОН" на Олд Йорку, „КОСМОС" при вул. Броад, ЛУКАШЕВИЧІ — 24-та і Бровн вул.

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої

бл. п. Віри з Дзеровичів Соболти

жертвуємо 75.00 долярів
на Фонд Катедр Українознавства при Гарварді.

Родині висловлюємо наше щире співчуття.

ОКСАНА і ОРЕСТ КЛЮФАС

✝

В глибокому смутку ділимося з Родиною, Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що в неділю, дня 12-го листопада 1972 року в годині 10-ій веч. спочила в Бозі після короткої і тяжкої недуги на 67-му році життя, Заосмотрена Найсвятішими Тайнами,
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п. МАГДАЛИНА КОПАНИЦЯ з дому ДАТКУН

Покійна походила зі села Шляхтинці, пов. Тернопіль, Західня Україна.

ПАРАСТАС відправиться в середу, 15-го листопада 1972 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Євгена Куча (Kutch), 215 Grand St., Trenton, N.J.

ПОХОРОН у четвер, 16-го листопада 1972 р. з того ж заведення о год. 9-ій рано до української католицької церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар Успення Пречистої Діви Марії.

Бажанням Покійної було, щоб замість квітів на Її могилу, складати жертви на потреби української католицької церкви св. Йосафата, 1195 Deutz Ave., Trenton, New Jersey.

Горем прибиті:

ВАСИЛЬ — муж:
ЗЕНЯ ОНИЩУК — донька з мужем РОМАНОМ і дітьми: НІНОЮ, НАТАЛКОЮ, РОМАНОМ, АНЕЮ і НАДЕЮ
МАКАР — син з дружиною ДАРІЄЮ і дітьми: ОРЕСТОМ, МАРТОЮ, ПЕТРОМ і ТЕРЕСОЮ
БОГДАН — син
СТЕФАН — син з дружиною ДЖЕЖЕЛІНОЮ
та близька і дальша Родина в Америці і Україні
Просимо про молитви за спокій Її Душі.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

---

64 Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку, Н. Й.
ЗАПРОШУЄ ШАНОВНЕ ГРОМАДЯНСТВО НА

XVI МИСТЕЦЬКУ ВИСТАВКУ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ

яка триватиме
від 19-го до 26-го листопада 1972 року в Галерії Літературно-Мистецького Клюбу
(149 2-га Евню в Ню Йорку)

ВІДКРИТТЯ відбудеться в неділю, 19-го ЛИСТОПАДА 1972 року о год. 1-ій по пол.
ОБГОВОРЕННЯ ВИСТАВКИ в неділю, 26-го листопада 1972 року о год. 1-ій по пол., в якому візьме участь проф. Любомир Кузьма.
ВИСТАВКА БУДЕ ВІДКРИТА в п'ятницю, суботу і неділі від години 12-ої до 7-ої вечора.

ПОДЯКА

Дня 27-го жовтня 1972 р. упокоївся в Бозі

АРХИЄПИСКОП ГЕННАДІЙ Шиприкевич

Похорон відбувся 30-го жовтня, на цвинтарі Елмвуд в Чикаго, Ілл.

Окладаємо нашу щиру Подяку слідуючим Особам, Церковним і Світським Організаціям:

Блаженному Митрополитові Григорію за відправлення Заупокійної Служби, Панахиди та величного Чину Похорону і відпровадження Покійного на місце останнього спочинку.

Сербському Єпископові Діонісію з Протодияконом за участь в Похоронній Службі.

Всечесним Отцям Т. Сіваченко, О. Биковець, Б. Шатківський, Т. Фінь, І. Гончарів, С. Гуцуляк, Б. Забродський, П. Колісник, протодияконові А. Зазуля і Іподияконам.

Всім православним і греко-католицьким Церквам, які відслужили Заупокійні Панахиди.

Хорові з катедри св. Покрови і його диригентові І. Огійчук.

Товариству Українських Комбатантів за замовлення Панахиди.

Сестрицтву при катедрі св. Покрови за зготовлення заупокійної трапези.

Всім Тим, що зложили пожертви або прислали квіти, та Тим, що особисто чи листовно віддали останню пошану Покійному.

Похоронному Заведенню п. Петра Каппа, за щире і співчутливе відношення та за безконтовне переведення всіх формальностей пов'язаних з похороном.

НЕХАЙ ВАС БОГ ВИНАГОРОДИТЬ, а від нас сердечне СПАСИБІ.

ЛЮДМИЛА і ВІКТОР ВАСИНЧУК
— донька і зять

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА

бл. п. Д-ра БОГДАНА ПАНЧУКА

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
в неділю, 19-го листопада 1972 р., о год. 6:45 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Про молитви за спокій душі Покійного просить

дружина ОРИСЯ ПАНЧУК

Український Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку, 149 – 2-га авеню – П'ятниця, 24-го листопада 1972 року, год. 7-ма вечора

МУЗИЧНИЙ РЕЧИТАЛЬ ЯРОПОЛКА ЛАСОВСЬКОГО

ВИКОНАВЦІ:
МАРТА ЦИБИК — фортепіяно
МАРІЯ ЧОЛІЙ — сопрано
ГАЛИНА ПОРИТКО — фортепіяно

ВИКОНАВЦІ:
ПЕТРО МУДРИК — віольончело
МИКОЛА КУЛИК — кінорепортаж
ЯРОПОЛК ЛАСОВСЬКИЙ — скрипка

Перед виставою „За сестрою"

Засноване 26 років тому в повоєнній Німеччині ОМУС — Об'єднання Мистців Української Сцени, мусіло відновитись, що й сталося минулого року в ЗСА. Як у цій країні, так і в Канаді, у Аргентині, Бразилії, Англії, Австралії підростають молоді українські театральні сили. Їм треба дати організаційну й унапрямлюючу допомогу, їх треба охопити в ОМУС-і, а багато членів ОМУС-у, акторів старшого покоління, або працюють безпосередньо з театральною молоддю та дітьми, або дають їм мистецького характеру поради, діляться великим театральним досвідом. Не даремно в одному з кінофільмів КАНУКР співрежисером був актор-корифей Богдан Паздрій, а в Бінґемптоні молоду театральну Студію Слова з успіхом провадить інший видатний актор Євген Курило.

Нині поза межами України й так зв. соціялістичного бльоку неволі діють, з відомих нам, такі дитячі й молодечі театральні колективи: Театральна Студія під керівництвом Лідії Крушельницької у Ню Йорку, Молодечий Оперовий Ансамбль під керівництвом педагога і диригента Юрія Оранського та Молодечий Відділ Театру у П'ятницю під керівництвом режисера Володимира Шашаровського у Філядельфії, Український Дитячий Театр під керівництвом режисера Ірени Туркевич-Мартинець у Вінніпеґу, Молодий Відділ Театру Б. Дніпрового у Торонті, Молодечий Театр у Австралії, зорганізований недавно в Ессендоні п-і реж. Л. Максимишин, два великі хорово-музично - театральні колективи при українських католицьких школах в Детройті й Клівленді, по 1-ій Театральній Групі Молоді в Бразилії та в Арґентині при „Просвіті" й „Відродженні", Театральний Гурток у Лестері, в Англії, і напевно ще й інші. Вони охоплюють до одної тисячі дітей і молоді, з яких українська театральна культура за кордоном напевно буде мати щонайменше 100 акторів, і то переважно всебічно обдарованих, бо багато дітей і молоді вивчають гру на різних інструментах, вивчають спів, театральну гру, балет тощо.

До цього великого творчого гурту, з яким із посвятою працюють старші (не важко уявити, скільки доводиться напрацюватись не раз навіть над одним словом, над точною українською вимовою дітей, а потім ще, щоб у те слово вдихнути й душу, без чого немає творчости і театру зокрема) — з минулого року приєднався новий творчий колектив у Чикаґо, під назвою Театральна Студія Молоді.

Під час першого Театрального Фестивалю на „Верховині" представник „Свободи" мав нагоду розмовляти з організатором і мистецьким керівником Театральної Студії Молоді в Чикаґо, професійним актором, учасником міжнародної Оперної Компанії в Чикаґо п. Любомиром Цепинським. Він розповів, що студія існує при Парафії св. Володимира й Ольги, котра всесторонне допомагає, як і багато батьків, молодим адептам театрального мистецтва. Спочатку до Студії вчащали 25 - 30 дітей і молоді, тепер вже 105. Чому? — бо в Студії панує дисципліна, радісна атмосфера творчих змагань і співпраці, є нагода пізнати дещо з історії української культури, краще навчитись української мови, а головне — спробувати свої сили. Молодь це любить. Виявилося, що не всі, на жаль, дійсно від природи обдаровані — доводиться декому й відмовляти місця у Студії. „Взагальному ж, — сказав Л. Цепинський, — українські діти й молодь дуже обдаровані, лише треба відкривати, а потім шліфувати ці молоді таланти".

Чикаґівська Студія показала вже дві вистави, виступала також у Детройті й Клівленді, 25 листопада прибуде до Ню Йорку, де 60 юних артистів покажуть у залі Фешен Індустрі Інституту велику виставу „За сестрою" з козацьких часів, яку злагнв на основі повісти А. Чайковського режисер Любомир [illegible]. Наступного дня, 26 листопада „За сестрою" йтиме у Філядельфії. Це вистава з гострим, напруженим сюжетом, з піснями, масовими танцями тощо, провадиться на межі театральні п"єси і оперети.

Двох молодих членів чикаґівської Театральної Студії Молоді (героїв у виставі „За сестрою") гаряче оплескували за рецитації, пісні й оригінальні танки на Театральному Фестивалі: 14-річну Роксану Дикий, яка 6 літ вивчає балет і вже є на першому вищому Курсі Українознавства при школі церкви св. Николая (крім американської школи), 12-річного Юрка Цепинськкого, який також 6-й рік вивчає танець та акробатику в американській школі балету „Гелен", і вчиться з успіхом у 7-й клясі українознавства. Обоє юних „партнерів" вже мають, наприклад, 12 танків, з яких деякі вони самі опрацювали, а їхні виступи на Театральному Фестивалі ОМУС-у у формі спеціяльного естрадного концерту що кілька хвилин викликали оплески глядачів.

Як немає театру без актора, так немає театру і без глядача. Він є основним відборцем акторської праці та, завдяки платним вступам, підтримувачем економічної сторінки театрального життя, досить дорогої, коли подумати не лише про виховання молоді (жертвенні батьки самі довозять на проби, а часто ще й шиють одяги і т. д.), а й про великий театральний реквізит, транспортові видатки, реклямові оплати. Тому заповнені залі — це не лише ознака приналежности українських мас за кордоном до української культури, це також розумна громадська підтримка доброї, важливої справи. Вже не раз в українській історії, в різних частинах України траплялось так, що саме український театр на мандрівних возах та по селянських клунях „вивозив" нагору заникаючу українську культуру й рідну мову.

Підростаючі молоді театральні сили висувають також іншу проблему — проблему авторів для дитячих і молодечих театрів, бо не може увесь їх репертуар базуватись лише на клясиці чи давніх українських п'єсах, а ставити перекладні — не дуже то варто (за кордоном їх можна побачити в американському, канадійському, німецькому чи якому іншому театрах). Співпраця мистецьких керівників із авторами для театрів, із драматургами набирає важливого значення через своєрідність закордонних обставин, а отже й специфічних репертуарних та інших вимог.

Здається, що на справу дальшого розвитку молодих театральних колективів у різних країнах світу, які часто діють самотужки завдяки посвяті старших мистецьких одиниць, повинні звернути більше уваги центральні українські репрезентації та Комісія в справі Культури при СКВУ. У нас, наприклад, ледве жевріє вогник внутрішнього мистецького культурного обміну. Рідко коли якийсь театральний колектив приїде з одного міста до другого, а треба було б, щоб наші театри їздили навіть з країни в країну

Одно ясно: активне театральне поповнення здібною молоддю віщує багато чого доброго для всієї української спільноти у Вільному Світі, а це не меншою мірою важливе і для України в сучасній стадії її змагань з московсько - большевицькою антикультурою.

Дивлячись виставу „За сестрою" Чайковського-Цепинського 25-го у Ню Йорку й 26-го листопада у Філядельфії, помандруємо в далеке минуле України часів татарських нападів, які багато чим перегукуються із сучасними подіями на землі, котра в козацьких часах дала молоденького оборонця Павлуся, а тепер — Валентина Мороза. У виставі „За сестрою" досягнено щасливого поєднання минулого із сучасним, як рідко в якому творі. А ще більше знаменнте те, що таку п'єсу виконує молодь.

[illegible]

УКРАЇНЦІ ТОРОНТА ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНЕННЯ ЮРІЯ ШУХЕВИЧА

(Закінчення з 1-ої стор.)

Шифрін підкреслив, що подавляюча кількість ув'язнених — українці. В окремих таборах відсоток ув'язнених українців доходить до 90%.

На відзначення заслуговує активність українських студентів з Торонтонського університету, які поширювали масово летючки на університеті і в місті, а також опублікували відповідні матеріяли в університетському щоденнику „Варсіті' 'з 10-го листопада. Серед матеріялів є опублікований відкритий лист Аврама Шифріна до населення Канади в обороні Юрія Шухевича.

В маніфестації взяли участь представники українських і неукраїнських організацій та церков, в тому також єпископ Української Католицької Церкви Владика Ізидор Борецький. На маніфестації промовляв також адвокат С. Фроляк від українських канадійських ветеранів. Федеральний уряд Канади репрезентував посол д-р С. Гайдаш, який прочитав телеграму від прем'єра міністрів П'єра Труда. Одержано також лист від лідера опозиції Роберта Стенфілда. Всі вони висловили свою солідарність з маніфестуючими в обороні основних прав людини. Маніфестація, якою від імені Комітету прав людини проводив Юрій Шимко, схвалила відповідні резолюції, які переслано до уряду в Оттаві.

„Самопоміч" поширює свою діяльність

(Закінчення з 1-ої стор.)

раїнознавства як і парафіяльних, подбати про стипендії для незаможних учнів шкіл українознавства, організувати театральні вистави і виступи хорів та танцювальних ансамблів, влаштовувати розвагові імпрези, притягати молодь до співпраці в „Самопомочі", признаючи їй нагороди за науку та влаштовуючи різні конкурси, засновувати студентські секції, ціллю яких було б поруч із іншими завданнями „Самопомочі" дбати про придбання публічними бібліотеками книжок про Україну, влаштовувати доповіді про Україну і курси української мови для осіб, які її зовсім не знають, та допомагати в ділянці зовнішніх зв'язків та в праці референтури суспільної опіки. Референт суспільної опіки Володимир Сохан предложив Головній Управі обіжник цієї референтури, головною точкою якого було поширення і скріплення суспільно-допомогової діяльности та координація праці всіх Відділів у цій ділянці. В обіжнику подано детальні інструкції для проведення грошових збірок по Відділах, звітування Відділів про збірки та посилки потребуючим братам по різних країнах світу та наладнання праці референтів суспільної опіки по Відділах для опіки і допомоги по українських осередках старшим віком, хворим, безробітним, сиротам та потерпілим від стихійних нещасть, як теж ангажування молоді до всіх цих акцій не лише для успіху праці „Самопомочі", але й для плекання серед молоді почуття приналежности до української громади і корисности її праці для близьких їй співгромадян. Оба обіжники Головна Управа апробувала і рішила негайно розіслати Відділам.

Окремою точкою нарад була справа дому „Самопомочі", для вдержання якого призвала Кредитова Кооператива Ню Йорку щомісячні дотації. На рекомендацію Комісії Дому в складі мґр Євген Лозинський, Лев Пришляк і Франц Колодій, рішено повести кампанію збірки пожертв і позичок на сплату гіпотечної позички, а на пропозицію голови апробовано домовлення Головної Управи з представниками ТУК-у відносно кооптування двох його репрезентантів до Головної Управи та прийняття двох редакторів від ТУК-у до складу редакційної колеґії журналу „Наш Світ". Секретар д-р Василь Палідвор відчитав протокол з попередніх нарад, який був прийнятий одноголосно. Фінансовий референт інж. Іван Гурик подав огляд фінансів Головної Управи, стверджуючи стан готівки 1,539.35 дол. і повільний наплив пожертв із збірковими листами в терену. Він теж поінформував про висліди розпродажу ювілейного альманаху та жетонів. Вкінці нарад рішено скликати річну нараду голів Відділів „Самопомочі" на весну, правдоподібно в квітні 1973 року. Участь у цьому засіданні Головної Управи взяли: дир. Степан Спринський, радн. Богдан Ластовецький, Володимир Сохан, д-р Василь Палідвор, інж. Іван Гурик, пані Ольга Соневицька, пані Євгенія Козіцька, дир. Евстахій Манацький, д-р Володимир Нестерчук, інж. Роман Раковський, Лев Пришляк, Франц Колодій, д-р Микола Шпитко, Зенон Корчинський і Ярослав Петрик.

УКРАЇНСЬКЕ БОФФАЛО

(Продовження з 1-ої стор.)

Українське Боффало, крім 7-ми церков, має чотири народні доми: найбільший, імпозантний, із добре по-мистецькому оформленою залею мистцем Борачком, дім „Дніпро", дім на Блек Крак, дім на Танаванді (хоча це й індіянська назва!) та Дім Українських ветеранів. Все це в радіюсі до 20 миль.

Молодь, на жаль не вся, дуже активна в СУМ-і, в Пласті, в УСГромаді, в ТУСМ-і. Центром українського студентського життя є Боффалівський Університет. Дійсно, як кажуть, не складаючи рук, працює українське жіноцтво у Відділах СУА, ОЖ ОЧСУ. В культурній площині — Боффало гордиться мішаним хором „Бурлаки" під дириґуванням знавця своєї справи і співака-соліста Юрія Лаврівського. Ми вже згадували про діяльного в громаді адвоката середнього покоління Андрія Дякуна, з другої ґенерації, і такими ж активними є Петро Пуцак, Володимир Чопик та інші.

„Дорогу українській молоді!" — під таким гаслом живе й діє українське Боффало під проводом Відділу Українського Конґресового Комітету. До нього, крім голови дир. В. Шарвана, входять, як віце-президенти адв. А. Дякун та А. Кобрин, секретар В. Сивенький, скарбник Д. Мацьків і до членства, Надзірної Ради й Товариського Суду входять ще 14 активних громадянок і громадян.

Про те, „Щоб наша слава та й не вмирала", турбуються у Боффало й чотири відділи Українського Народного Союзу, обезпечуючи наших людей на непривітну дощову годину, обезпечуючи й дітей, щоб згодом батьки мали менше турбот із оплачуванням навчання у коледжах. Здається, годі знайти в цьому місті організацію, або товариство, в яких не було б членів УНСоюзу, та ще й таких активних у громадському житті, як, для прикладу, А. Кобрин, мґр Іван Гаврилюк, секретар 360 Відділу УНС, відомого як „Пластового Відділу". У Боффало закорінені давні союзові традиції, адже перший Відділ УНС був створений там ще в 1905 році, ч. 127 — „Братство св. Николая", другий під числом 299 — „Товариство імени Івана Франка" — створений у 1923 році, третій під числом 304 — „Братство св. Івана Хрестителя" — у 1924 році, а наймолодший „Пластовий Відділ" 360-ий — у 1961 році.

(Закінчення буде)

НА КАНАРСІ В НЮ ЙОРКУ закінчився страйк батьків у 211-й середній школі, які протестували проти приєднання до тієї школи понад 30 неґритянських і порторіканських учнів. Спочатку з усіх 9 000 дітей до кількох шкіл на Канарсі не ходило майже 95 відсотків учнів, а тепер уже з'являються на навчання понад 6 000 дітей, які вчаться спільно з [illegible] учнями.

Відділи УНС Ровд Айленд

(Закінчення з 1-ої стор.)

бралися на союзову нараду парохіяни, які брали участь в церковних відправах, як теж парохіяни сусідньої української православної церкви, парохом якої є о. мітрат Коваленко. Нарадою проводив голова Округи Іван Данилюк. Доповіді про вагу організованого життя, а зокрема УНСоюзу виголосив д-р Ярослав Падох, а д-р Михайло Снігурович підкреслив значення життьового забезпечення для одиниць, родин і всієї суспільности, зокрема нашої в ЗСА. Згодом обговорювано з зібраними відділовими урядовцями п'ять Відділів УНСоюзу, в цім двох з Вунсакету, співпрацю з доктором Снігуровичем з метою ще в цім році значно збільшити число членів УНСоюзу. Збори пошанував своєю приявністю о. парох Шуфлат та ряд відомих місцевих громадян. О. мітрат Коваленко, якого делегати УНСоюзу відвідали, не міг зі здоровних причин взяти участі в союзовій нараді. Приявні на зборах члени й нечлени УНСоюзу виявили помітне зацікавлення союзовою громадською, а зокрема забезпеченевою працею та досягненнями. В цій громадській, а згодом вужчій союзовій нараді взяв участь місцевий секретар Відділу УНСоюзу Леон Гардінґ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 17 ЛИСТОПАДА 1972 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Миколая — 5-ий Відд. о год. 7-ій веч. в авдиторії укр. кат. церкви Чесного Хреста. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. Пригадується членам, що забава Відділу відбудеться 25-го листопада ц. р. — М. Хоманчук, секр.

НЕДІЛЯ, 19 ЛИСТОПАДА 1972 р.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва І. Франка — 334-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі West Side Federal Savings, 5839 Ridge Rd. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — Управа.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2:30 по пол. у Вінярського, 482 Мейн стр. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — І. Бурний, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. Проситься чл. прибути, бо є важні справи. — Управа.

БРИДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Укр. Січ 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 500 Галлет вул. Проситься чл. прибути. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 6842. Тарзан і Улі обмірковують плян

THE GUNRUNNERS PASSED SO CLOSE, I RECOGNIZED THEM, TARZAN! THE SAME TWO I CHASED OUT OF BULA-LAND WHEN THEY TRIED TO PASS GUNS TO MY PEOPLE... TO GET THEM TO FIGHT OUR NEIGHBORS!
THEIR SAFARI BEARERS ARE GENKIS! IF I SPEAK TO THEM, THEY'LL DO... AS I SAY!
I HOPE SO, ULI - IF THEY RECOGNIZE YOU! BUT YOU SEEM MORE LIKE A CANNIBAL NOW THAN A PARAMOUNT CHIEF!

Пачкарі крісів перейшли так близько, Тарзане, що я розпізнав їх! Це ті самі, що їх я прогнав із країни булів, коли вони пробували передати кріси моїм людям, щоб вони взяли їх і воювали проти наших сусідів! [illegible] є дженки! Коли б я заговорив до них, то вони зроблять, як я скажу!

Думаю, що так, Улі, — якщо тільки вони розпізнають тебе! Але ти подобаєш тепер радше на кабінала, як на головного вождя!